

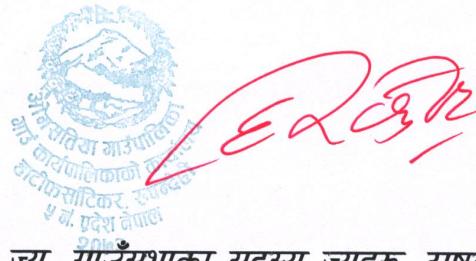

ओमसतिया गाउँपालिका अध्यक्ष
हिरा केवट राहुलले
सातौं गाउँसभा बैठकमा प्रस्तुत गर्नुभएको

आर्थिक बर्ष-२०७७/०७८ को
नीति तथा कार्यक्रम

ओमसतिया गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
हाटीफसाटिकर, रुपन्देही
प्रदेश नं. ५, नेपाल

२०७७ साल आषाढ ३ गते
बुधबार

गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष ज्यू, गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु

- ❖ कोभिड-१९, नामको कोरोना भाइरसबाट सिर्जित विश्वब्यापी महामारीका कारण उत्पन्न असहज परिस्थिति र बन्दाबन्दी बीच आज म आर्थिक बर्ष २०७९/७८ को नीति तथा कार्यक्रम यस गरीमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न गइरहेको छु।
- ❖ यस चुनौतिपूर्ण घडिमा गाउँसभालाई सम्बोधन गरिरहँदा म संघीय शासन प्रणाली र समाजवाद उन्मुख लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक राज्य स्थापनाका लागी भएका आन्दोलन र संघर्षहरुमा वलिदान गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरुप्रति उच्च सम्मानका साथ भावपूर्ण श्रद्धान्जली अर्पण गर्दछु साथै यस अवसरमा घाइते योद्धा र बेपत्ता नागरिकहरुलाई सम्मानका साथ सम्झन चाहन्छु।
- ❖ ऐतिहासिक सन्धि, नक्सा तथा प्रमाणका आधारमा मित्रराष्ट्र भारत संगको सिमा सम्बन्धमा विगत लामो समयदेखि बाँकी रहेको र समय-समयमा उठिरहेको बिषय लिम्पियाधुरा, लिपुलेख र कालापानी क्षेत्रको नेपालको भुमिलाई समावेश गरी नेपालको नक्सा जारी गरेकोमा नेपाल सरकारप्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु।
- ❖ कोभिड-१९ का कारण उत्पन्न संकट तथा संक्रमणलाई फैलिन नदिन गरिएको बन्दाबन्दी (लकडाउन) बीचमा हाम्रो गाउँपालिकामा भारत लगायत विभिन्न मुलुकबाट आएका र आउने नागरिकहरु गा.पा.भित्रका सामुदायिक विद्यालयहरुमा निर्मित क्वारेन्टाइनमा राखि यथासिद्ध स्वास्थ्य परीक्षण गराइ सकुशल आफ्नो परिवारमा जाने व्यवस्था मिलाउन सम्बन्धित सरोकारवालाहरुको सहयोग र सहभावको अपेक्षा राखेको छु।
- ❖ यस महामारी रोकथाम, नियन्त्रण र उपचारका लागी यस गाउँपालिकाले विपद व्यवस्थापन कोष स्थापना गरी पूर्ण सामर्थ्यका साथ कार्य सम्पादन गर्दै आइरहेको व्यहोरा यस सभालाई जानकारी गराउन चाहन्छु। उक्त कोषमा योगदान पुर्याउनु हुने सबैमा धन्यबाद दिन चाहन्छु। आगामी दिनमा पनि यस्तै सहयोगको अपेक्षा गरेको छु।
- ❖ महामारी रोकथाम र नियन्त्रणका लागि अपनाइएको बन्दाबन्दी, सामाजिक दुरी लगायतका कार्यमा अनुशासित र सक्रियतापूर्वक सहयोग गर्नुहुने सम्पुर्ण ओमसतिया बासी प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्न चाहन्छु र यसको रोकथाम र नियन्त्रणमा अग्रपित्तमा खट्नुहुने चिकित्सक, स्वास्थ्यकर्मी, तथा व्यवस्थापन कार्यमा संलग्न सबै कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधि एवम् राजनैतिक दल र सामाजिक अभियान्ताहरुलाई हार्दिक धन्यबाद दिन चाहन्छु।

आ.व. २०७९/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

- ❖ संघीय गणतन्त्र नेपालको संविधान सभाबाट निर्मित नेपालको पहिलो संविधान, २०७२ अनुसार गठित स्थानीय तहमा हामी स्थानीय सरकार जननिर्वाचित भइ सरकार संचालन गरेको करिव ३ वर्ष पुगेको कुरा विदितै छ यो अवस्था सम्म आउँदा हामीले समग्र ओमसतिया गाउपालिकाको विकास गर्न निर्माण तथा समृद्ध नेपाल खुसी नेपालीको नारालाइ मुर्त रूप दिन विविध कार्यहरु गर्दै तिन आर्थिक वर्षको बजेट कार्वान्वयन गन्यौ।
 - ❖ हाल विश्वव्यापी महामारीको रूपमा फैलिएको कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) ले गर्दा आम जनजीवनमा पारेको असरले ओमसतिया गाउपालिका पनि अछुतो रहन सकेन जसले गर्दा यो आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट कार्वान्वयनमा देखा परेको वर्तमान चुनौतिलाइ सामना गरि समृद्ध ओमसतिया निर्माण गर्न यस गाउपालिकाले आर्थिक वर्ष ०७७/७८ मा लिएका नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न चाहन्छु।

(क) आर्थिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरू

- ❖ ओमसतिया गाउँपालिका क्षेत्र भित्रको कृषी योग्य जमिनको पहिचान गरी नमुना व्यवसायिक खेतीको रूपमा एक वडा एक उत्पादन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। यसका लागि कृषी विशेषज्ञको संयोजकत्वमा सम्भाव्यता अध्ययन गर्न र सिफारिस गर्न एक समिति बनाईनेछ। यसरी सञ्चालित कार्यक्रममा गाउँपालिकाबाट ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराईनेछ।
 - ❖ गाउँ-गाउँमा सहकारी घर-घरमा स्वरोजगारी मुल नाराका साथ स्थानिय क्षेत्रमा गठन भएका सहकारी संस्थाहरूको क्षमता विकास गर्नुका साथै विकासमा सहकारी संगको साझेदारी सहकार्यमा जोड दिईनेछ।
 - ❖ अगानिक तरकारी खेती गर्ने कृषकलाई प्रोत्साहन गरिनेछ। स्थानीय श्रोत साधनको अधिकतम प्रयोग गरी स्थानीय गाउँवासीले रोजगारी पाउने खालका योजना तथा कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिईनेछ। कृषी उत्पादनको लागि कृषी बीउहरू उत्पादन गर्ने व्यवस्था मिलाईनेछ।
 - ❖ पशु खोप कार्यक्रम, पशु गोठ व्यवस्थापन, पशु आहारा जस्ता कार्यक्रम पशुपंक्षी विकास शाखाको सहकार्यमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ। यसरी पशु विकास कार्यक्रममा इच्छुक युवाहरूलाई स्वरोजगार बनाउन ग्रामिण विकास कोषको व्यवस्था गरिनेछ। ग्रामिण विकास कोषको सञ्चालन तोकिए बमोजिम हुनेछ।
 - ❖ दुर्घट व्यवसायलाई प्रोत्साहन गर्न यस गाउँपालिका अन्तर्गत दुर्घट विकास संस्थासंग समन्वय गरी एक दुर्घट चिस्यान केन्द्रको स्थापना तथा संचालन गर्ने नीति लिईनेछ। साथै यस

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

Page 2

गोपनीय मार्गशीर्षक
वर्ष वर्षालिकाका कार्यक्रम
संस्थापकान्दिकर, संसदेश
५ वा. पुदेश वेपात
२०१३

गाउँपालिका अन्तर्गत कृषी समाग्रीको दिर्घकालिन संरक्षण गर्न हेतु एक कृषी चिस्यान केन्द्रको स्थापना गर्ने नीति लिईनेछ ।

- ❖ सार्वजनिक जग्गा तथा नदी किनारमा कृषि र फलफुल तरकारी खेती गर्न प्रोत्साहित गर्ने नीति लिईनेछ ।
- ❖ ओमसतिया गा.पा भित्र कृषी परियोजनाको लागी फर्म दर्ता गरी जग्गा भाडामा लिएको कृषी फर्मलाई प्रतिकष्टा रु. ३,५००।- को ५० प्रतिशतले हुन आउने रकम अनुदानको रूपमा उपलब्ध गराउने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- ❖ उद्योग बजार, रोजगारी प्रवर्द्धन स्वरोजगारिता र सीप विकास प्रवर्द्धन, अनौपचारिक श्रमिकहरूको लगत संकलन, अभिलेखीकरण, रोजगार डेक्स तथा उद्योग शाखा स्थापना, गरिब तथा विपन्न वर्गका युवाहरुलाई तालिम दिने व्यवस्था गरिनेछ । दलित स्वरोजगार कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । उपभोक्ता अधिकार, गुणस्तर सम्बन्धी जनचेतना अभिवृद्धी गराउने र नियमित बजार अनुगमन र नियमन प्रणालीको विकास गरिनेछ ।
- ❖ कालोबजारी नियन्त्रण गर्न व्यवसायी र टोल विकास संस्थाहरुलाई सहभागी बनाई अनुगमन संयन्त्र निर्माण गरिनेछ र आवश्यक मापदण्ड बनाई त्यस्तो कार्यलाई दण्डित गर्ने नीति लिईनेछ ।
- ❖ यस गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका मन्दिर तथा पोखरी एवं तालको सुदृढीकरण एवम सौन्दर्यीकरण गरी आन्तरिक तथा बाह्र्य पर्यटकको पर्यटकीय केन्द्र स्थापना गरिनेछ । यसको लागि सिमसार तथा जलाधार संरक्षण एवम विकास समिति बनाई लागु गरिनेछ ।
- ❖ सहकारी मार्फत कृषिजन्य उत्पादनको खरिद विक्री प्रक्रयालाई सरलिकरण गरिनेछ । गाउँ भित्रका सम्पूर्ण शहकारीलाई शहकारीको सिद्धान्तको वारेमा जानकारी गराउने नीति लिईनेछ । सहकारीलाई उत्पादनमूलक क्षेत्रमा लगानी गर्न लगाई रोजगारीका अवसरहरु सृजना गर्न प्रेरित गरिनेछ ।
- ❖ अनुत्पादक खर्चको कटौति र उत्पादक क्षेत्रमा लगानी गर्ने नीति लिईनेछ । कृषी पेशालाई व्यवसायी करण गराई गरिबी निवारण निर्मुल पार्न योगदानमा आधारित कृषी विउ वितरण कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याईनेछ । कृषक तथा कृषीजन्य व्यवसायीक खेती गर्नेलाई विउ तथा विरुवा वितरणमा ५० प्रतिशत र ७५ प्रतिशत अनुदानका कार्यक्रम ल्याईनेछ ।
- ❖ राष्ट्रिय भवन संहिताको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोडिने र निर्माण क्षेत्रसंग सम्बद्ध श्रमिकहरूका लागि विमा गर्ने नीति लिईनेछ ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

- ❖ कृषि तथा पशुपंक्षी पालनलाई व्यवसायिक बनाउन कृषक तथा व्यवसायीलाई पशुपंक्षी बिमामा विशेष अनुदान दिई प्रोत्साहन गरिनेछ।
- ❖ प्राङ्गारिक खेतीलाई प्रोत्साहन दिईनेछ। माछा पालनको लागि सार्वजनिक तथा नीजि पोखरी निर्माणमा जोड दिईनेछ।
- ❖ गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेका ताल तलैया पोखरीमा व्यवसायिक रूपमा मत्थ्य पालन गर्ने गाउँपालिका कार्यालयबाट ठेक्का पट्टा गरि लिजमा दिईनेछ। आवश्यकता अनुसार गाउँपालिका कार्यालयले पनि कृषी लगायत मत्थ्य पालन गर्न सक्नेछ।
- ❖ व्यवसायिक कृषी तथा पशुपालन गर्ने कृषक तथा व्यवसायीलाई विशेष अनुदानको व्यवस्था मिलाइनेछ।

(ख) पूर्वाधार तथा भौतिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरू

- ❖ हाम्रो सडक, हाम्रो सहभागिता, स्तरीय सडक, हाम्रो प्रतिबद्धता अनुरूप गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका कच्ची सडकलाई कल्भर्ट, ह्युमपाइप सहित पिच सडकमा स्तरोन्नति गरिनेछ। साथै कालो पत्रे सडकमा भएका खाल्डा खुल्डीहरूलाई मर्मत गरी सुधार गरिनेछ। निर्माणधीन अवस्थामा रहेको क्रमागत अधुरो आयोजना रकम विनियोजन गरिनेछ।
- ❖ वैदेशिक दातृ संस्था ए.डि.बि सँगको सहकार्यमा गाउँपालिका क्षेत्र भित्र पूर्वाधार निर्माणको कामलाई गति दिन हरसम्भव प्रयत्न गरिनेछ।
- ❖ यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेको मत्थ्य विकास केन्द्रको नाममा रहेको जग्गाको गुरुयोजना तथा डि.पि.आर गरि व्यापारीक प्रयोजनका सटरहरू निर्माण तथा पार्किङ क्षेत्रको लागि कार्यान्वयन प्रक्रिया अगाडी बढाउन कृषी तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालय सँग समन्वय तथा सहमती गरिने छ।
- ❖ यस ओमसतिया गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका भौतिक संरचनाहरू जस्तै धर्मशाला, मन्दिर आदि र नयाँ संरचना तयार हुने आयोजनाको दिर्घकालिन संरक्षण एवम संवद्धनको लागि उपभोक्ता समिति बनाई हस्तान्तरण गरी आयोजना सञ्चालन गरिनेछ।
- ❖ पूर्वाधार विकासका लागि जनपरिचालन र जनसहभागितामा आधारित कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ सञ्चालन गरिनेछ। यस ओमसतिया गाउँपालिका अन्तर्गत सञ्चालन हुने

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

आयोजना तथा परियोजनाहरूलाई अपनत्व, संरक्षण एवम पारदर्शी दिगो विकास लक्ष्य प्राप्तिका लागि ८०/२० र ९०/१० का आयोजनाहरू ल्याउने नीति लिईनेछ।

- ❖ एक बडा एक रंगशाला को अवधारणा अनुरूप ओमसतिया गाउँपालिकामा हाल रहेका रामजानकी र कर्मडाडा खेल मैदानलाई निर्माण गरिनेछ साथै अन्य बडाहरूमा जग्गा पहिचान तथा खेलकुद पूर्वाधार विकास योजना तयार गरी क्रमशः खेलकुद मैदान निर्माण गरिने नीति लिईनेछ।
- ❖ सम्पूर्ण बडा कार्यालयहरूलाई बडा सेवा केन्द्रका रूपमा विकास गर्न तथा बडा समिति कार्यालय मार्फत गरिने कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा सम्पादन गर्नका निम्नित आवश्यक पूर्वाधार निर्माण कार्य अघि बढाईनेछ। त्यस्तै ओमसतिया गाउँपालिका माताहातको बडा नं. १ को कार्यालय भवन नभएकोले जग्गा पहिचान तथा प्राप्ति गरी डि पि आर बनाइ आफ्नै भवन आर्थिक बर्ष ०७८/७९ भित्र सम्पन्न गर्ने नीति रहनेछ।
- ❖ ठूला आयोजनाहरूको सम्भाव्यता अध्ययन तथा डि पि आर गरी सामाजिक, आर्थिक र वातावरणीय दृष्टिकोणबाट सम्भाव्य आयोजनाहरूको कार्यान्वयनमा जोड दिईने छ। अधुरा तथा क्रमागत आयोजनाहरूलाई प्राथमिकता दिई सम्पन्न गर्दै लगिनेछ।
- ❖ भौतिक पूर्वाधार तथा संरचनाहरूको गुणस्तर कायम गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन उपभोक्ता समिति र अनुगमन समितिलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।
- ❖ उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने आयोजनाहरू निर्माण सम्पन्न भई फरफारक भएपछि दीर्घकालसम्म आयोजनाको सञ्चालन, व्यवस्थापन र मर्मत सम्भारमा स्वयं उपभोक्ताहरूलाई नै जिम्मेवार बनाउने नीति लिईनेछ।
- ❖ समुदायसंग सहकार्य गरी सौर्य सडक बत्ती जडान तथा सञ्चालनमा जनसहभागितालाई प्रोत्साहित गरिनेछ, साथै वैकल्पिक उर्जा प्रवद्धन गर्ने कार्यलाई प्रोत्साहित गर्दै लगिनेछ।
- ❖ पिच, नाली, हरियाली, विद्युतिकरण, पार्किङ सहितको नमूना सडकलाई बजेटमा प्राथमिकता दिईनेछ। बडाहरूवाट प्राप्त सम्पुर्ण योजनाहरूको प्रोजेक्ट बैंक बनाइ कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ❖ विकास व्यवस्थापनका दृष्टिले पछाडि परेका बडाहरूमा सन्तुलित विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ। सोही अवधारणाअनुरूप जनसंख्या, क्षेत्रफल, विकासको अवस्था, आन्तरिक आयमा योगदान जस्ता सूचकका आधारमा बडा स्तरीय श्रोतसाधनको बाँडफाँड गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ।
- ❖ यस गाउँपालिका क्षेत्रमा डि.पी.आर सम्पन्न भएका आयोजनालाई प्रोजेक्ट बैंक निर्माण गरी क्रमशः कार्यान्वयन गर्ने नीति ल्याईनेछ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

Edgar

- ❖ ग्रामेल सडक निर्माण क्षेत्रमा ९०-१० को अनिवार्य जनसहभागिताको नीति लिईनेछ। हुम पाइप, कल्भर्ट, तटबन्ध, पुल जस्ता संरचना निर्माण कार्यमा अवस्था हेरी बढीमा १५% उपभोक्ता लगत सहभागितामा गरिनेछ।
- ❖ पूर्वाधार निर्माण गर्दा महिला मैत्री, वाल मैत्री, अपाङ्गमैत्री तथा वातावरण मैत्री हुने नीति लिईनेछ।
- ❖ गाउँपालिका केन्द्र तथा बडा कार्यालय सम्म आउने जाने बाटोलाइ स्तरोन्नती गरी आवश्यकता अनुसार कालो पत्रे बाटोको रूपमा बिकास गरिनेछ।
- ❖ गाउँपालिकाको दिगो प्रमुख प्रशासकीय भवन निर्माण कार्यका लागि आवश्यक प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ।
- ❖ संघीय सरकार र प्रदेश सरकार संगको सम्पूरक बजेटलाइ निरन्तरता दिइ आ.ब. ०७७७/७८ को अन्त्य सम्ममा कार्य सम्पन्न गरिनेछ।
- ❖ खरिद गरि वितरण गरिने प्रकृतीका आयोजना संचालन गर्दा अनिवार्य सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावलीको पूर्ण रूपमा कार्बान्वयन गरिनेछ।
- ❖ व्यवस्थित शहरीकरणको लागि यस गा.पा.भित्र निजि भौतिक संरचना निर्माण कार्यमा अनिवार्य नक्सा पासको व्यवस्था गरिनेछ। सो कार्यका लागि यस आ.ब.मा निशुल्क नक्सा निर्माण गर्ने साथै नक्सा पास दस्तुरमा २५ प्रतिशत छुट रकमको व्यवस्था गरिनेछ।
- ❖ सिद्धार्थ राजमार्ग अन्तर्गत ओमसतिया गाउँपालिका खण्डमा सिद्धार्थ गौतम बुद्धको मुर्ति राखिने साथै उक्त बाटोलाइ वातावरण मैत्री बनाउन स्थानीय टोल बिकास संस्था, महिला समुह तथा युवा क्लबलाइ सक्रिय बनाइनेछ।
- ❖ गाउँपालिका भित्र भै.लु.भु.ज.परियोजनाद्वारा निर्मित सिचाइ पूर्वाधारको नियमित मर्मत संभार गरी संचालनमा ल्याउन आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।

(ग) सामाजिक विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरू

- ❖ कोरोना भाइरस (कोभिड-१९) प्रकोपलाइ न्युनिकरण गर्न संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रमलाइ पूर्ण रूपमा कार्बान्वयन गर्न स्वास्थ्य क्षेत्रमा उल्लेखनीय वजेट विनियोजन गरिने छ।

आ.ब. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

Edgar

- ❖ यस चुनौतपुर्ण घडिमा दलित वर्ग माथि भैरहेको हत्या, हिंसा, बलत्कार जस्ता जघन्य अपराध एंव भेदभाव कार्यलाई मुक्त गर्न यस गाउँपालिकाले दलित जनचेतनामुक्त कार्यक्रम संचालन गर्नेछ।
- ❖ महिला नेतृत्व विकास र सशक्तिकरणका लागि क्षमता विकास कार्यक्रम तथा आय आर्जनका लागि सीप विकास कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिनेछ। साथै महिलाहरूलाई विकासको मुल धारमा ल्याउन विपन्न वर्गका महिलाहरूलाई लगानीमा प्रोत्साहित गर्न गाउपालिकालाई फिर्ता गर्ने गरी विउ पुँजीको व्यवस्था गर्नको लागि रकम विनियोजन गरिनेछ। यस बीउपूँजीको संचालन ग्रामिण विकास कोषद्वारा कार्यपालिकाले पारित गरेको कार्यविधि बमोजिम हुनेछ।
- ❖ एकल तथा दलित महिलाहरूको हित प्रवद्धन गर्ने, सीप विकास र आय आर्जन गर्ने कार्यक्रम संचालन गर्न प्राथमिकता दिइनेछ। महिला बालबालिका तथा अन्य लक्षित वर्गलाई प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने खालका आयोजनाहरूलाई प्राथमिकतामा राखी कार्यान्वयन गरिनेछ। सामाजिक कुरीतिको रूपमा रहेको वालविवाह, वहुविवाह, रुढीवाद, अन्ध विश्वास एंव भ्रमहरू हटाउन सामाजिक परिचालन मार्फत सचेतीकरण गरिनेछ।
- ❖ ओमसतिया गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका विभिन्न स्वास्थ्य चौकी तथा प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रलाई सबल बनाउने नीति लिइने छ।
- ❖ सामाजिक सुरक्षा प्राप्त गर्ने लाभग्राहीहरूलाई यस गाउँपालिका अन्तर्गतका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सम्पुर्ण उपचारहरू निशुल्क उपलब्ध गराईनेछ। ज्येष्ठ नागरिकहरूको उच्च रक्तचाप, क्यान्सर, मधुमेह जस्ता स्वास्थ्य परीक्षण शिविर र सहायता सामग्री वितरण कार्यक्रमहरू क्षेत्रगत रूपमा संचालन गरिनेछ।
- ❖ गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका सबै विद्यालयस्तरमा, समुदायस्तरमा, वडास्तरमा र गाउँपालिका स्तरमा बालकलव र बालसंजाल गठन पुनर्गठन लाई नियमित गरी क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- ❖ ओमसतिया गाउँपालिकालाई वालमैत्री गाउँपालिका घोषणाको अवस्थामा पुर्याउन कार्यविधिले तोके बमोजिम कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ❖ नवजात शिशु, वालबालिका गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाको स्वास्थ्य हितका लागि पोषण सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- ❖ गरीव तथा विपन्न परिवारलाई औषधी उपचारको लागी आर्थिक सहायता, किरिया खर्च बापत प्रति परिवार दश हजारका दरले सहायता रकम र विपन्न परिवारको छोरीको विवाहमा प्रति परिवार दश हजार बराबरको नगद/सामाग्री सौजन्य गर्ने नीति लिइनेछ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

- ❖ सामाजिक सुरक्षा भत्ता पायक पर्ने नजिकको वैक मार्फत् सम्बन्धित वडा कार्यालयको व्यवस्थापनमा वितरण गरी प्रभावकारी बनाइनेछ।
- ❖ गाउँपालिकाको पहिचान दिने, रोजगारी र स्वरोजगारिता सृजना गर्ने, स्थानीय श्रोत साधनको अतिकतम प्रयोग गर्ने योजना कार्यक्रमलाई प्राथमिकता दिईनेछ। स्थानीय सहकारीहरूसंगको सहकार्यमा गरिबी न्यूनीकरण र समावेशी विकास गरी सामाजिक विभेद कम गर्दै लगिनेछ।
- ❖ छुवाछुतमुक्त समाजको अवधारणालाई सार्थक बनाउन समुदाय तहसम्म अन्तरघुलन लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। जातीय भेदभाव, छुवाछुत सामाजिक अपराध भएकोले दण्डनीय बनाइनेछ।
- ❖ परम्परागत पेशा, सीप र प्रविधिमा आधारित व्यवसायलाई समावेशीकरण र आधुनिकीकरण गर्ने प्रोत्साहन गरिनेछ। यौनिक लैगिंग अल्पसंख्यकहरूको मूलप्रवाहीकरणका लागि क्षमता अभिवृद्धि र आय आर्जनमा सहकार्य गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
- ❖ दुर्व्यसनमा फसेका युवाहरूलाई लक्षित गरी लागु पदार्थ दुर्व्यसन एच.आइ.भि.एड्स नियन्त्रण गर्न समुदाय तहमा सचेतीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ। दुर्व्यसनमुक्त समाज निर्माणका लागि सकारात्मक सोच सम्बन्धी तालिमवाट स्वरोजगार र आत्म निर्भरता तर्फ अग्रसर गराइनेछ। समुदाय तहमा सञ्चालन गरिने पुनर्स्थापना कार्यक्रममा सहकार्य गरिनेछ।
- ❖ माध्यमिक तहसम्मको शिक्षालाई निःशुल्क गरिनेछ। विद्यालयहरूको नक्साङ्कन गरी राष्ट्रिय मापदण्ड अनुरूपको दुरी भित्र आधारभूत तथा माध्यमिक विद्यालयहरूको व्यवस्थापन गरिनेछ। सामुदायिक विद्यालयलाई गरिने पूर्वाधार सहयोगमा अपाङ्गमैत्री र लैङ्गिकमैत्री शौचालय निर्माणलाई प्राथमिकता दिईनेछ। धारासायी अवस्थामा रहेको समुदायिक विद्यालयको अवस्थालाई सो हुनुको कारण अध्ययन गरी प्रतिवेदन पेश भएमा सो विद्यालय खारेजी वा अर्को विद्यालयसंग मर्ज गर्ने नीति लिई शिक्षाको गुणस्तरियतालाई पहिलो प्राथमिकता दिई कार्यन्वयन गरिनेछ। अनुमती नलिई वा स्वीकृत कक्षा सञ्चालन अनुमती भन्दा बढी कक्षा सञ्चालन गर्ने शिक्षण संस्थालाई बन्द गराउनुको साथै अटेर गर्ने विद्यालयलाई खारेजी गरिनेछ।
- ❖ संस्थागत विद्यालयहरूको हकमा यसै वर्ष देखि लागु हुने गरी १० प्रतिशत अनिवार्य छान्त्रवृत्तिको व्यवस्था गरिनेछ। यसका लागि गाउँपालिकाले गरिव तथा जेहेन्दार विधार्थीका लागि एकीकृत परिक्षा प्रणली अवलम्बन गरी प्रत्येक संस्थागत विद्यालयलाई सिफारिस गर्नेछ। यसरी सिफारिस भएका विधार्थी संग विद्यालयले परिक्षा सञ्चालन वा अन्य अरु कुनै पनि शुल्कको नाममा रकम उठाउन पाउने छैन।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

- ❖ गाउँपालिका क्षेत्रभित्र क्रियाशील गैर सरकारी संस्थाहरुको कार्यलाई व्यवस्थित गरी नितिजामूलक बनाउन र प्रभावकारी परिचालन गर्न गैसस परिचालन नीति बनाईनेछ। गैसस समन्वय समिति हेल्प डेक्स स्थापना गरिनेछ।
- ❖ शिक्षा, स्वास्थ्य, सञ्चार, यातायात, पर्यटन, उद्योग र व्यापार विकासका मूलआधार भन्ने नारा सार्थक बनाउन ओमसतिया गाउँपालिकाको विकासमा अग्रणी क्षेत्र उन्मुख कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने विषय क्षेत्रसंग सम्बन्धित संघ संस्था, निजी क्षेत्रसंग समन्वय र सहकार्य गरी सार्वजनिक निजी साझेदारीलाई प्रबर्धन गर्न तथा त्यस्ता कार्यक्रमहरु ल्याउन प्रोत्साहित गरिनेछ।
- ❖ यस ओमसतिया गाउँपालिका अन्तर्गतका सुल्केरी हुने महिलालाई स्वास्थ्य पोषण युक्त संतुलित आहारको लागि थप रु.१,०००।- का दरले पोषण भत्ता उपलब्ध गराईनेछ। यसका लागि नेपाल सरकार स्वास्थ्य विभागले निर्माण गरेको मापदण्ड पुरा भएको हुनुपर्नेछ। शिशु मृत्यु दर र मातृ मृत्युदर लाई न्युन गराउन आवश्यक कार्यक्रमहरु ल्याई कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।
- ❖ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका सेवालाई थप प्रभावकारी बनाउन संचालन व्यवस्थापन निर्देशिका बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ। स्वयंसेविकाहरुको वृति विकासको लागि स्वयंसेविका कोषको स्थापना गरी रकम वृद्धि गर्दै स्वयंसेविकाको हित प्रवद्धनमा परिचालन गर्न निर्देशिका बनाई कार्यान्वयन गरिनेछ। गाउँपालिकामा क्रियाशील सबै महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई परिचय पत्र उपलब्ध गराइनेछ। महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई प्रोत्साहन स्वरूप सञ्चार तथा यातायात खर्च मासिक रूपमा उपलब्ध गराइनेछ। उत्कृष्ट सेवा प्रदान गर्ने महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुलाई पुरस्कृत गरिनेछ साथै स्वास्थ्य बिमाको लागि पहल गरिनेछ।
- ❖ नीजि स्वास्थ्य संस्थाहरुको प्रभावकारी अनुगमन र नियमन गरिनेछ। अवैध रूपमा संचालित स्वास्थ्य संस्थाहरु बन्द गराइनेछ। प्रत्येक माध्यमिक विद्यालयहरुमा एक जना अ.न.मी. राखे नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।
- ❖ ओमसतिया गाउँपालिका क्षेत्र अन्तर्गत संचालित मदिरा पसललाई अनुशासित एंवं मर्यादित बनाउन एक निर्देशिका बनाई प्रभावकारी नियमन गर्ने नीति ल्याईनेछ। धुम्रपान तथा मधपानलाई निरुत्साहित गर्न सार्वजनिक रूपमा धुम्रपान तथा मधपान गर्नेलाई जरिवाना गरिनेछ।
- ❖ २०७८ सम्म सम्पुर्ण गाउँपालिका वासीलाई शुद्ध खानेपानीको सुविधा उपलब्ध गराईनेछ। त्यसकालागि यस वर्ष जग्गाको पहिचान गरी कम्तीमा एउटा वडामा वोरिङ जडान गर्न रकम विनियोजन गरिनेछ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

Page 9

Edict

- ❖ यस ओमसतिया गाउँपालिका अन्तर्गतका पिडित महिला तथा वालवालिकाहरूलाई न्यायमा पहुँचको नीति अवलम्बन गरिनेछ। साथै नीज पिडित वालवालिका तथा महिलाहरूलाई निशुल्क न्यायीक उपचारको व्यवस्था गरिनेछ।
- ❖ यस ओमसतिया गाउँपालिका अन्तर्गतका समुदायिक विधालयलाई पुर्ण रूपमा अंग्रेजी माध्यमबाट सञ्चालन गरिने नीति लिईनेछ। यस अवधारणलाई सफल कार्यान्वयनमा ल्याउनको लागि गाउँपालिका स्तरबाट शिक्षा राखि व्यवस्थित गरिनेछ। ओमसतिया गाउँपालिकामा संचालित माध्यमिक विधालय (११-१२) दिवा सत्रमा सञ्चालनमा अनिवार्य ल्याइनेछ। कक्षा ११-१२ संचालन भएका सामुदायिक विधालयलाई न्युनतम अनुदानमा समानता कायम गरिने छ साथै विद्यार्थी संख्याको आधारमा अनुदान रकम थप उपलब्ध गराउन सकिनेछ।
- ❖ यस ओमसतिया गाउँपालिका अन्तर्गतका सम्पुर्ण गाउँवासीलाई न्यायमा पहुँच गराईनेछ।
- ❖ छोरा वा छोरी दुवै बरावरी भन्ने मुल नारालाई यस गाउँपालिका अन्तर्गत सार्थक बनाउनको निम्ति गरिएको बालिका विमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै बैंक तथा वित्तीय संस्था मार्फत संचालन गर्ने गरी आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ❖ सामुदायिक विधालयमा बालकक्षा देखि ५ कक्षा सम्म अध्ययन गर्ने सम्पुर्ण बालबालिकालाई दिवा खाजाको व्यवस्था गरिनेछ।
- ❖ मेला महोत्सव जस्ता विविध कार्यक्रमहरू अति आवश्यक मात्र गरिने छ सो कार्यमा गरिने खर्चमा मितव्ययीता अपनाइनेछ।
- ❖ विद्यार्थी संख्या कम हुने सामुदायिक विधालयलाई भूगोल र विद्यार्थी संख्याको आधारमा मर्ज गरिने नीति लिइने छ साथै जहाँ विद्यार्थी त्यहाँ शिक्षक भन्ने मुल नाराका साथ दरबन्दी मिलान कार्यक्रम गरिनेछ।
- ❖ कलर कोड नभएका सबै सामुदायिक विधालयहरूमा शिक्षा मन्त्रालय तोकेको मापदण्डको कलर कोड लगाइने व्यवस्थाको लागि बजेट विनियोजन गरिनेछ।
- ❖ जेष्ठ नागरिकहरू दिर्घि रोगी मधुमेह, क्यान्सर, दम तथा उच्च रक्तचाप जस्ता रोगीहरूले नियमित प्रयोग गर्ने औषधिहरू निशुल्क रूपमा वितरण गरिनेछ।
- ❖ गरीब, विपन्न परिवार, दलित, द्वन्द्व पिडित व्यक्ति लक्षित उपाध्यक्ष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ।
- ❖ अतिविपन्न परिवारको खर तथा फुसको छानो भएको छानोलाई प्रतिस्थापन गरी जस्ता पाता वितरण एवं जनता आवास निर्माण गर्ने नीति लिइनेछ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

Edict

२०८३

- ❖ मध्यम स्तरीय अपाङ्गता भएका व्यक्तिलाई (ग वर्ग) लाई सामाजिक सुरक्षा भत्ता उपलब्ध गराइनेछ।

(घ) वातावरण तथा विपत् व्यवस्थापन सम्बन्धि नीति तथा कार्यक्रमहरू

- ❖ यस ओमसतिया गाउँपालिकामा रहेको आकस्मिक विपत् व्यवस्थापन कोषको रकमलाई वृद्धि गरी बिपत् राहत वितरण गरी अभिभावकत्वको भुमिका निर्वाह गरिनेछ।
- ❖ विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना र जोखिम न्यूनिकरण तयारीको कार्य गरिनेछ। विपद् न्यूनिकरणका लागि पूर्व सूचना प्रणाली सम्बन्धी कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ❖ यस गाउँपालिका भित्र रहेका इट्टा उद्योगहरूलाई प्रयावरणीय शुल्क बार्षिक रूपमा लिइ वातावरणीय हराभरा कायम गरिनेछ।
- ❖ यस गाउँपालिका भित्र रहेको रोहिणी खोलामा तटवन्ध तथा ड्याम बनाई ३ वर्ष भित्र दिघकालिन बाढी तथा पहिरो नियन्त्रण व्यवस्थापन गरिनेछ।
- ❖ एक परिवार दुई विरुवा को अवधारणालाई सफल बनाउन प्रत्येक नक्सा पास गर्ने घरधनीले दुई विरुवा रोप्नु पर्ने अनिवार्यता कायम गरिनेछ।
- ❖ सडक, नाली, सार्वजनिक र खुल्ला स्थानमा फोहर फाल्नेलाई कार्वाही गरिनेछ। सो को प्रभावकारी अनुगमन व्यवस्था मिलाइनेछ। सरसफाई र फोहर व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित बनाउन बडा स्तरमा फोहोर व्यवस्थापन तथा अनुगमन समिति गठन गरी प्रभावकारी रूपमा परिचालन गर्ने नीति लिइनेछ। बजार क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालयको व्यवस्था गरिनेछ।
- ❖ जैविक अजैविक फोहरलाई उत्पादन तहदेखि नै वर्गिकरण गरी छटाछुटै संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। जैविक फोहरवाट घरैमा कम्पोष्ट मल बनाउन प्रेरित गरी गमला, कौसी, छत, करेसावारीमा तरकारी खेती गर्न प्रोत्साहित गरिनेछ।
- ❖ गाउँपालिका भित्र संचालनमा रहेका ईटा उद्योगहरूबाट बार्षिक रूपमा वातावरण तथा प्रदुषण शुल्क लिइनेछ।
- ❖ ठूला आयोजनाहरू संचालन गर्दा अनिवार्य वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन (EIA) अध्ययन गरिनेछ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

Page 11

- ❖ यस गाउँपालिका अन्तर्गत हरेक वडा तहमा एक हरित बाल उद्यान पार्क निर्माण गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ। जलवायु अनुकूलन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ❖ सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण वडा समिति र समुदायको सहभागितामा गरिनेछ।
- ❖ फोहोरमैला व्यवस्थापन प्रभावकारी गर्न खरिद गरिएको सवारी साधनलाई शहर उन्मुख क्षेत्र (वडा १,२ र ४) मा प्राथमिकताका साथ परिचालन गरी सम्पूर्ण गाउँपालिकाको फोहोरमैला व्यवस्थापनको लागि डम्पिङ्ग साइडको खोजि गरिनेछ।
- ❖ एक घर एक करेसावारी नीतिलाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ।

(ड) राजस्व परिचालन तथा श्रोत अभिवृद्धि सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरु

- ❖ आगामी आ.व. ०७७७/०७८ देखि मालपोत तथा भूमीकरबाट कमशा एकीकृत सम्पत्ती कर लागु गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
- ❖ व्यवसाय करको दायरा बढाउने र बढी भन्दा बढी व्यवसायी हरूलाई कर तिर्न प्रोत्साहित गर्न विविध कार्यक्रम सहित कर जागरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुका साथै राजस्व संकलन कार्यलाई व्यवस्थित गरी वडा कार्यालयहरु बाटै व्यवस्थित कर, शुल्क तथा दस्तुर असुल गर्ने व्यवस्था गरिनेछ।
- ❖ वार्षिक रूपमा व्यवसाय कर असुली कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाउन व्यवसाय कर तिरौं, विकास कार्यमा सरिक हौं भन्ने नाराका साथ वडा समिति र टोल विकास संस्थाहरूलाई अभिमुखिकरण सहित सशक्त बनाई परिचालन गरिनेछ।
- ❖ गाउँसभाद्वारा पारित कर पौष महिना भित्रै बुझाउनेलाई एकीकृत सम्पत्तीकर, व्यवसाय कर, बहाल विटौरी कर, घर जग्गा बहाल करमा लाग्ने करमा विशेष छुट दिइनेछ। चालु आर्थिक वर्षको आषाढ मसान्त सम्म कर नबुझाई बक्यौता कायम हुन आएमा बक्यौता कायम हुन आएको आ.व. बाट पहिलो वर्ष र त्यस पछिका प्रत्येक वर्षमा विलम्ब जरिवाना समेत जोडी बक्यौता समेत असुल गरिनेछ तर कार्यालयबाट भएका अन्य सम्झौताको हकमा सम्झौता बमोजिम हुन बाधा पर्ने छैन।
- ❖ करदाता विवरण डिजिटल प्रविधिमा आवद्ध गरी प्रत्येक करदाताको स्मार्ट ट्याक्स एकाउन्ट बनाई लागु गरिनेछ। साथै समयमै कर भुक्तानीलाई थप व्यवस्थित बनाउन स्वचालित एस.एम.एस. प्रविधीबाट करदातालाई सुचना उपलब्ध गराईनेछ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

- ❖ विकास निमार्णमा महिला सहभागीता र स्वाबलम्बी नारी, सम्बृद्ध घरवारी नारालाई सार्थक बनाउन महिलाको नाममा दर्ता गरिएका व्यवसायिक प्रतिष्ठानमा लाग्ने करमा १० प्रतिशत छुट दिइनेछ। साथै महिलाको नाममा रहेको सम्पत्ति करमा पनि १० प्रतिशत छुटको व्यवस्था गरिनेछ।
- ❖ ओमसतिया गाउँपालिका अन्तर्गतका सम्पुर्ण भौतिक संरचनाको हकमा नक्सा पास नगरी संरचना निमार्ण गर्न पाइने छैन। पुराना निमार्ण भई सकेका संरचनाका हकमा पनि चालु आ.व. भित्र नक्सा अभिलेखिकरण गराई प्रमाणित गराउनु पर्नेछ। यसरी निमार्ण भई सकेका भौतिक संरचनाका हकमा पौष मसान्त सम्म नक्सा पास गराएमा नक्सा पास दस्तुरमा १० प्रतिशत छुट दिइनेछ। साथै अस्थायी रूपमा निमार्ण गरिने भौतिक संरचनाको हकमा (माटो तथा खर, खपडाले छाएको घर, गोठ आदि) पनि गाउँ पालिकाबाट स्वीकृत गराई अस्थायी भौतिक संरचना वापत रु.१००। - दस्तुर तिरी भौतिक संरचना निमार्णको अनुमती लिनु पर्नेछ। राष्ट्रिय भवन मापदण्ड पुर्ण रूपमा लागु गर्ने नीति लिईनेछ।
- ❖ यस गाउँपालिका क्षेत्र भित्रका कुनै व्यक्ति वा संस्थाले भवन, जग्गा, गोदाम सेड आदि आशिंक वा पुर्ण रूपमा वहालमा लगाएका धनीसंग निजले वहालमा लगाएको अंक रकमको १० प्रतिशतका दरले सम्बन्धित धनीसंग वहालकर लिईनेछ।
- ❖ व्यवसाय कर लिदौं एउटै फर्ममा फरक, फरक प्रकृतीका व्यवसाय संचालन भएको हकमा तोकिए बमोजिमको फरक फरक प्रकृतीको व्यवसाय करको दरले हुन आउने रकम जोडी व्यवसाय कर लिईनेछ।
- ❖ अस्थायी प्रकृतीका हाट बजार, चोक, चोकमा गरिने ठेला तथा फुटपाथ व्यवसाय, मुख्य बजार तथा पर्यटकिय स्थलको किनारमा गरिने पार्किङ व्यवस्थापनमा नीजि क्षेत्र स्थानीय क्लब संघ संस्थाको सहकार्यमा वडा तहबाटै शुल्क संकलन तथा व्यवस्थापन गरिनेछ।
- ❖ गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका सार्वजनिक जग्गामा गाउँपालिकाले वा व्यक्ति स्वयमले गाउँपालिकाको स्वीकृति लिई अस्थाई संरचना बनाई उपभोग गर्न दिइएको खण्डमा वहाल विटौरी कर असुल गरिनेछ। यसरी अस्थाई संरचना बनाई उपभोग गर्दा गाउँपालिकाले आवश्यक परेको खण्डमा सम्झौता भंग गरी उक्त जग्गा खाली गर्न बाधा परेको मानिने छैन।
- ❖ एकीकृत सम्पत्ति कर, व्यवसाय कर, घर बहाल कर, बहाल विटौरी कर, मनोरञ्जन कर आदिलाई पारदर्शी र प्रभावकारी बनाउन आवश्यकता अनुसार कार्यविधि, निर्देशिका बनाई व्यवस्थित गरिनेछ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

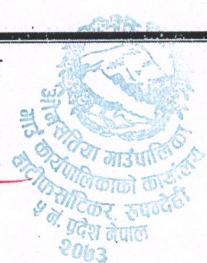

- ❖ केबुल संचालक र डिसहोम विक्रेता डिलरहरु संग समन्वय गरी प्रत्येक केबुल संचालकबाट ग्राहक संख्याका आधारमा मासिकरूपमा मनोरञ्जन कर लिने व्यवस्था मिलाईनेछ।
- ❖ आफ्नो वा सगोल परिवारले गाउँपालिकालाई भुक्तान गर्नुपर्ने कर शुल्क दस्तुर समयमा नबुझाई बक्यौता राखे करदातालाई यस गाउँपालिका बाट प्रदान गरिने कुनै पनि सेवा सुविधा तथा सिफारिस रोक्का गरिनेछ। यही बुँदा नक्सा पास नगरेका व्यक्ति तथा सगोल परिवारलाई पनि लागु हुनेछ।
- ❖ कुनै पनि योजना सम्झौता गर्नु अगावै उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीहरूले आफुले बुझाउनु पर्ने एकीकृत सम्पत्ती कर, व्यवसाय कर, घर वहाल कर लगायत भुक्तान गर्नुपर्ने रकम अनिवार्य हुनेछ। सो योजनाबाट लाभान्वित हुने उपभोक्ताहरूलाई त्यस्ता कर तिर्न प्रोत्साहित गरिनेछ।
- ❖ वित्तिय श्रोतको परिचालन तथा व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन मासिक रूपमै आय तथा व्यय गाउँपालिकाको सुचना पाटीमा टास गर्नुका साथै वेवसाईटमा राखी सार्वजनिक गरिनेछ।
- ❖ ओमसतिया गाउँपालिकालाई नियमित र बढी कर तिर्ने करदाताहरूलाई प्रोत्साहन तथा सम्मान गरिनेछ।
- ❖ ओमसतिया गाउँपालिकाको स्वामित्वमा भोगाधिकार रहेको संरक्षण र परिचालन गर्न सक्ने भवन, जग्गा जमिन, हाटवजार, पोखरी, खोलानाला तथा अन्य भौतिक सम्पत्तीको अभिलेख अध्यावधिक गरी राजस्व आम्दानीको माध्यमको रूपमा परिचालन गरिनेछ। यस्ता श्रोतको परिचालन गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक पद्धतीको अवलम्बन गरिनेछ।
- ❖ एकीकृत सम्पत्ती कर बुझाउने कुनै कर दाताले आफ्नो नाममा रहेको सम्पत्ती लुकाई वा खण्डीकरण गरी वा भौतिक संरचना नदेखाई सम्पत्ती मुल्याङ्कन गराई कर तिरेको प्रमाणित भएमा वास्तविक सम्पत्तीको मुल्याङ्कनबाट लाग्ने कर रकममा साविकमा बुझाएको रकम घटाई बाकी रहेको रकममा ५० प्रतिशतले हुने थप रकम जरिवाना गरी कर समेत असुल उपर गरिनेछ। सम्पत्ती मुल्याङ्कन गर्दा निजको नाममा स्वामित्व प्राप्त भएको मिति र एकीकृत सम्पत्ती कर लागु भएको वर्ष दुवै तथ्यलाई ध्यानमा राखी गणना गरिनेछ।
- ❖ श्रोत परिचालन र व्यवस्थापनमा ओमसतिया गाउँपालिकालाई सक्षम र आत्मनिर्भर बनाउन, प्रचलित कानून बमोजिम लगाउन सकिने सबै स्रोतहरूको वास्तविक पहिचान, विक्षेपण, प्रक्षेपण समतामुलक, प्रगतिशील र न्याय पूर्ण बनाई राजशक्तको दायरालाई अधिकतम रूपमा फराकिलो पारिनेछ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

Page 14

२०८३

- ❖ गाउँपालिकाबाट सञ्चालित आयोजनाहरूको अपनत्व, संरक्षण तथा विकास निर्मार्णमा जनसहभागीता भन्ने मुल नाराका साथ अनिवार्य लगत सहभागिताको व्यवस्था गरिनेछ।
- ❖ अशक्त, अपाङ्ग द्वन्द पिडित, विपन्न, असहाय, दैवी प्रकोप पिडित र ७० वर्ष पुरा भएका जेष्ठ नागरीकलाई गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयबाट सम्भवत् उपलब्ध हुने सेवा सुविधा निशुल्क रूपमा प्रदान गरिनेछ।

(च) सुशासन प्रवर्धन तथा संस्थागत विकास सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमहरू

- ❖ ओमसतिया गाउँपालिकालाई डिजिटल गाउँपालिकाको रूपमा विकास गर्न लागत सहभागीताको आधारमा क्रि वाइफाइ जोन निर्माण गर्ने नीति लिईनेछ।
- ❖ ओमसतिया गाउँपालिका अन्तर्गत रहेको साविक गाउँ विकास समितिका कर्मचारी कल्याण कोषलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारीता ल्याउने नीति लिईने छ।
- ❖ ओमसतिया गाउँपालिकाको वित्तीय कारोबारलाई कम्प्युटराइज गरी थप व्यवस्थित गरिनेछ।
- ❖ ओमसतिया गाउँपालिकालाई आवश्यक पर्ने अफिस उपकरण, स्टेशनरी तथा मेशिनरी सामानहरू खरिद गर्दा गुणस्तर चिन्ह प्राप्त र ग्योरेन्टी भएका सामानहरूलाई प्राथमिकता दिईनेछ साथै स्वदेशी उत्पादनलाई प्राथमिकता दिईनेछ। कार्यालयमा भएका साधन मेशिन उपकरणहरूको समयमै नियमित मर्मत सम्भार गर्ने, अधिकतम परिचालन गर्ने र स्रोत अभिवृद्धिमा समेत प्रयोग गर्ने नीति लिईनेछ।
- ❖ सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ तथा नियमावली, २०६४ एवं प्रदेश सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०७६ बमोजिम खरिद प्रकृयालाई एकद्वार प्रणाली अपनाइ सार्वजनिक खर्चमा मितव्ययीता अपनाइनेछ।
- ❖ कार्यालयमा रहेका विभिन्न सवारी साधन, मेशिन उपकरण, फर्निचर लगायतका जिन्सी सामानहरू र कार्यालय संरचना चालु अवस्थामा राखिनेछ। साथै मर्मत सम्भार र संरचना परिमार्जनका लागि कार्यालयमा नियमित कार्य गर्ने कार्यदल गठन र मर्मत सम्भार इकाई खडा गरिनेछ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

Page 15

- [Red Signature]*
- ❖ व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षा व्यवस्थापनलाई थप प्रभावकारी बनाउन कर्मचारीलाई विभिन्न किसिमको तालिमहरूको संचालन गरि उच्च कोटीको प्रविधि अवलम्बन गर्ने नीति लिईनेछ।
 - ❖ व्यक्तिगत घटना दर्ता तथा सामाजिक सुरक्षाको प्रभावकारिता कायम गर्न विभिन्न किसिमका जनचेतना मुलक कार्यक्रमहरू गरिने नीति ल्याईनेछ। साथै व्यक्तिगत घटना दर्तालाई (मृत्युदर्ता, विवाहदर्ता) प्रभावकारी गराउन सर्जिमिन मुचुल्का गराइ कार्यान्वयन गरिनेछ।
 - ❖ सुशासन पारदर्शिता र जवाफदेहितामा अभिवृद्धि गराउन गाउँपालिकाले लिएको समग्र नीति र संचालित कार्यक्रम आयोजनाले पारेको सामाजिक प्रभावको लेखाजोखा गर्ने गरी सामाजिक परीक्षण र सबै आयोजना कार्यक्रमहरूमा सार्वजनिक परीक्षण र वडा क्षेत्रगत रूपमा सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न गरिनेछ।
 - ❖ आन्तरिक लेखा परीक्षण पद्धतिलाई प्रभावकारी बनाइनेछ। वेरुजु हुन नदिने र फद्ध्यौट प्रकृयालाई व्यवस्थित गरिनेछ। कार्यालयका सवारी साधन, मेशीनरी औजार, अफिस सामग्री तथा उपकरणहरू मितव्ययी ढंगवाट परिचालन गरिनेछ।
 - ❖ ओमसतिया गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, जानकारी, सन्देश र अनुरोध गाउँवासीहरूलाई मोबाइल एप्स मार्फत् हात हातमा उपलब्ध गराउने र गाउँवासीहरूको सुझाव सल्लाह ग्रहण गरी कार्यान्वयनमा जोड दिईनेछ। मोबाइल एप्स प्रयोग सम्बन्धी जानकारीका लागि सबै वडा कार्यालयहरूमा डिजिटल जानकारी वोर्ड राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ। ओमसतिया गाउँपालिकाको आधिकारिक वेबसाइटको नियमित अपडेट गरी नागरीकलाई प्रवाह गर्ने सेवालाई सूचना प्रविधिमा आधारित बनाउन अभिप्रेरित गरिनेछ।
 - ❖ गाउँपालिका कार्यालयमा आन्तरिक सञ्चार सुदृढ गर्न इन्टरकम टेलिफोन प्रणालीलाई जडान गरिनेछ। गाउँपालिकाको कार्य प्रणालीलाई सुरक्षित पारदर्शि र थप व्यवस्थित बनाउन वडा कार्यालयहरूमा समेत क्रमश डिजिटल प्रविधि जडान गरिनेछ।
 - ❖ सूचनामा पहुंच वृद्धि गर्न गाउँपालिकामा जनप्रतिनिधिहरू र कर्मचारीहरूलाई सूचना प्रविधिसंग सम्बन्धीत तालिम अभिमुखीकरण संचालन गरिनेछ। गाउँपालिकाको सूचना केन्द्रलाई थप व्यवस्थित र सुदृढ बनाइनेछ। गाउँपालिकाको भौगोलिक सूचना प्रणाली लाई अद्यावधिक गर्दै योजना तर्जुमा राजश्व परिचालन र योजना कार्यान्वयनमा ल्याईनेछ।
 - ❖ गाउँपालिका अन्तर्गतका सम्पुर्ण कार्यालयहरूमा विद्युतीय हाजिरीलाई पूर्ण रूपमा कार्यान्वयनमा ल्याई सुशासन पारदर्शिता र जवाफदेहिता प्रवर्द्धनमा थप प्रभावकारिता ल्याइनेछ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

Page 16

- Edict*
- ❖ गाउँपालिकाको संस्थागत विकास, तथा सुशासन, जवाफदेहिता तथा पारदर्शिता कायम गर्न आवश्यकतानुसार गाउँपालिकाको ऐन, नियमहरू, कार्यविधीहरू, निर्देशिकाहरू तर्जुमा तथा संसोधन गरी कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ। सेवा प्रवाहमा सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाउदै कार्यालयको रूपमा विकास गर्दै लगिनेछ। गाउँपालिकावाट जनप्रतिनिधी र कर्मचारीलाई गरिने पत्राचारलाई निरुत्साहित गरी एस एस प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
 - ❖ सेवाग्राही नागरिकहरूको गुनासो व्यवस्थापन गर्न हरेक वडामा एक जना गुनासो सुन्ने प्रतिनिधिको व्यवस्था मिलाइनेछ साथै गाउँकार्यपालिकामा समेत गुनासो व्यवस्थापनलाई थप व्यवस्थित बनाइनेछ। गाउँपालिकाद्वारा संचालित विभिन्न योजना तथा कार्यक्रमका सम्बन्धमा स्थानीयको सुझाव तथा गुनासो सम्बोधन गर्ने उद्देश्यले वडा कार्यालयहरूमा गुनासो पेटीका राखिने व्यवस्था मिलाइनेछ।
 - ❖ ओमसतिया गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई चुस्त र दुरुस्त रूपमा सेवा प्रवाह गरी गराई सहयोग पुर्याउने रास्ट्रसेवक कर्मचारीहरू मध्ये उत्कृष्ट कार्य सम्पादन गर्ने कर्मचारीलाई प्रोत्साहन तथा पुरस्कृत गरिने एंवं दोषीलाई दण्डित गरिनेछ।
 - ❖ गाउँपालिका क्षेत्र भित्र शान्ति सु-व्यवस्था कायम गर्न, सार्वजनिक सम्पत्तीको संरक्षण तथा रेखदेख गर्न, कुनै पनि किसिमका सम्प्रदायिक घटनालाई निरुत्साहित गर्न, चोरी निकासी तथा अवैध कालो बजारी नियन्त्रण गर्न र आम गाउँवासीहरूको स्वतन्त्रताको हकको सुनिश्चित गर्न नगर प्रहरीलाई प्रभावकारी परिचालन गरिनेछ।
 - ❖ क्षतिपूर्ति सहितको नागरिक वडापत्रको प्रभावकारिता वृद्धि गर्न श्रव्य दृश्य प्रविधिमा आधारित नागरिक वडापत्र तयार गरिनेछ। नागरिक वडापत्रलाई सबै तह, तप्का तथा वर्गको पहुचमा पुर्याउने तर्फ आवश्यक कार्य गरिनेछ।
 - ❖ जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूको आचार संहितको कार्यान्वयनलाई प्रभावकारी बनाइनेछ। स्थानीय तहबाट प्रदान गरिने सेवाको गुणस्तरमा सुधार गर्दै प्रक्रिया सरलीकृत गर्ने र सेवामा सर्वसाधारण जनताको पहुँच अभिवृद्धि गर्ने नीति लिइनेछ।
 - ❖ प्रचलित कानून बमोजिम वडा कार्यालयबाट सम्पादन गरिने सबै किसिमका सेवाहरूलाई विकेन्द्रीकरण सेवा संचालन गर्ने र विकेन्द्रीकरण सेवा संचालनको नीतिलाई प्रभावकारी र व्यवहारिक बनाइनेछ।
 - ❖ आफ्ना काम कारवाही, निर्णयहरूको नियमित प्रकाशन गरी सुसूचित गर्ने नीति लिइनेछ। यस ओमसतिया गाउँपालिकालाई भ्रष्टाचारमा शुन्य सहनशीलताको नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ।

आ.व. २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

Edict

- ❖ संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारले कार्यान्वयन गरेका नीति तथा कार्यक्रम अनुरूप दैनिक प्रशासनीक कार्य तथा कार्यालय संचालन हुने खर्चलाई मितव्ययीता अपनाइ जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीको इन्धन, खाजा खर्चमा कटौति गरि सबै प्रकारका भत्ता हटाइनेछ।
- ❖ ओमसतिया गाउँपालिका, न्याय सक्षम गाउँपालिका नारालाई पुर्ण रूपमा गाउँवासीलाई न्यायीक अनुभूति दिलाउन न्यायीक समितिका पदाधिकारी तथा कर्मचारीलाई विभिन्न किसिमका तालिम तथा कार्यक्रमहरु संचालनमा ल्याइनेछ। साथै वडा स्तरमा मेलमिलाप कक्ष संचालनमा ल्याउने नीति लिइनेछ।
- ❖ आर्थिक सहायता तथा चन्दा प्रदान गर्ने जस्ता कार्यलाई सार्वजनिक खरिद ऐन तथा नियमावली बमोजिम प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ❖ नगर प्रहरीलाई नगर प्रहरी संचालन कार्यविधि अनुसार कार्य जिम्मेवारी दिइ चोरी निकासी नियन्त्रण, फोहोरमैला व्यवस्थापन, विपद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण, अनुमानित आन्तरीक श्रोत उठाउने जस्ता कार्यहरुमा प्रयोग गरी प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ।
- ❖ विषयगत समितिलाई सक्रिय प्रभावकारी बनाइ मासिक बैठक बसि बिषयगत शाखाबाट सम्पादन भएको कार्यको समिक्षा गरि पारदर्शीता बनाउने नीति लिइनेछ।

अन्त्यमा, यस ओमसतिया गाउँपालिका, गाउँ-कार्यपालिकाको कार्यालयले आ.व. ०७७/०७८ को लागी पारित नीति तथा कार्यक्रम अनुरूप सेवा प्रवाहलाई चुस्त र दुरुस्त बनाउन, सार्वजनिक पारदर्शीता कायम गर्न, विकास निमार्ण कार्यमा हातोमालो गर्न, आफ्नो गाउँ आफै बनाउँ अभियानलाई सार्थक बनाउन जिम्मेवार पदाधिकारी, राजनैतिक दल, गाउँवासी र राष्ट्रसेवक कर्मचारीलाई हार्दिक अनुरोध गर्दछु।

हिरा केवट राहुल
अध्यक्ष
ओमसतिया गाउँपालिका
